
***Leerlingenprognose te stichten basisschool op algemeen
bijzondere grondslag in de gemeente Zeewolde***

Drs. B.A. (Ben) Mom
Senior adviseur
bmom@vbs.nl
<https://nl.linkedin.com/pub/ben-mom/100/732/2b1>
kenmerk: 16.51182.5575.BM
©VBS, 5 maart 2018

1. Inleiding

De Stichting Omniumscholen heeft een aanvraag ingediend om geplaatst te worden op het Plan van Scholen 2019 – 2021 van de gemeente Zeewolde met als realisatiedatum 1 augustus 2019. In dit rapport wordt aangetoond dat er voldoende potentieel is voor de stichting van een basisschool op algemeen bijzondere grondslag in de gemeente Zeewolde.

In de vorige Plan van Scholen periode heeft de Stichting al eerder een aanvraag ingediend. De gemeenteraad van Zeewolde heeft toen besloten de aanvraag niet op het Plan van Scholen te plaatsen. Bij beslissing op het administratief beroep heeft de Minister de gemeente Zeewolde in het ongelijk gesteld en aangegeven dat de gemeenteraad van Zeewolde de aanvraag op dient te nemen op het eerstvolgende plan.

Dit rapport dient gezien te worden als een aanvulling op de beslissing van de Minister en is een bijstelling van de prognose uit februari 2017. De meest recente leerlingentallen, prognose en statistische gegevens zijn in voorliggend rapport opgenomen..

2. Het prognose-model

De prognoses voor het leerlingenaantal van de te stichten school zijn opgesteld met behulp van het VSWO-prognosemodel. Dit is een geautomatiseerd en menugestuurd hulpmiddel om prognoses van leerlingentallen te vervaardigen voor het primair onderwijs, het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, alsmede voor het praktijkonderwijs.

Het wordt gebruikt voor leerlingenprognoses ter ondersteuning van aanvragen in het kader van huisvesting, stichting, verplaatsing, instandhouding, beleid etc.

Het VSWO-model is ontwikkeld door de landelijke besturenorganisaties (waaronder de Verenigde Bijzondere Scholen). Het model voldoet volledig aan het Programma van Eisen die door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten in overleg met de landelijke besturenorganisaties en het Ministerie van OCenW is opgesteld in het kader van huisvestingsaanvragen. De voordelen van het model zijn standaardisatie en eenheid in de methodiek en toetsingscriteria, minimale betrouwbaarheidseisen en vereenvoudiging van de beoordeling van huisvestingsaanvragen. Dit heeft tot doel de discussie over de prognose te minimaliseren. Ook kan het model gebruikt worden voor het opstellen van prognoses in het kader van het Plan van Scholen (stichting van basisscholen).

De prognose volgens het VSWO-model maakt een vooruitberekening voor zowel de korte, middellange als lange termijn.

Daarmee is niet gezegd dat de prognose-uitkomsten niet meer ter discussie staan. Door standaardisatie en het overleggen van specifieke bevolkings- en leerling gegevens kunnen in principe verantwoorde beleidsbeslissingen worden genomen.

Er worden in het prognoseproces echter vele keuzen gemaakt die in beginsel arbitrair zijn. In het algemeen kan gesteld worden dat de ramingen redelijk betrouwbaar zijn, gegeven de veelvuldige toepassing. De geldigheid van de prognose-uitkomsten is daarentegen betrekkelijk, vooral naarmate de prognose-periode verder in de toekomst ligt.

Nadere informatie omtrent het model is te verkrijgen bij de opsteller.

3. De lange termijn raming

De lange termijnprognose, opgesteld voor het ongewogen leerlingenaantal, heeft als grondslag:

- demografische prognoses van de 4-12-jarigen van de bevolking (de zgn. basisgeneraties);
- verwachtingen met betrekking tot de ontwikkeling van de relatieve belangstelling van de school.

- **Ontwikkeling basisgeneraties**

De demografische vooruitberekeningen van de gemeente Zeewolde zijn gebaseerd op de PRIMOS basisgeneraties, zoals door het bureau ABF Research te Delft is geprognosticeerd. De PRIMOS prognose voldoet aan het Programma van Eisen zoals gesteld in de Regeling modelprognose primair onderwijs 2013, kenmerk OND/ODS-2013/47687 M.

DUO hanteert zelf ook bij het opstellen van de prognoses voor alle basisscholen in Nederland de bevolkingsprognose PRIMOS als basis.

In PRIMOS wordt rekening gehouden met:

- De toekomstige woningvoorraad;
- De mutatiefactoren van vrouwen van 0-49 jaar;
- Leeftijdsspecifieke vruchtbaarheidscijfers;
- De mutatiefactoren van kinderen 0 – 14 jaar.

- **Ontwikkeling leerlingenaantal**

Voor de prognose van het ongewogen leerlingenaantal zijn assumpties gehanteerd met betrekking tot de verwachte ontwikkeling van de relatieve belangstelling van de te stichten algemeen bijzondere basisschool.

4. Prognose resultaten

Samengevat geeft de leerlingenprognose voor een aantal peildata het volgende beeld te zien:

In de bijlage "*Prognose te stichten algemeen bijzondere basisschool in de gemeente Zeewolde*" is de berekening opgenomen.

Zie tevens "*6. Specifieke Opmerkingen*" op de volgende pagina.

Jaar	2019	2020	2021	2025	2030	2039
AB school	254	252	251	253	297	363

5. Conclusie

De stichtingsnorm in de gemeente Zeewolde bedraagt 200 leerlingen. Aangetoond dient te worden dat de te stichten school binnen 5 jaar en ook de daaropvolgende 15 jaar aan de stichtingsnorm voldoet. Uit de prognose blijkt dat een te stichten basisschool op algemeen bijzondere grondslag voldoende potentieel genereert voor de stichting en instandhouding van een levensvatbare school op algemeen bijzondere grondslag.

6. Specifieke opmerkingen

- Het voedingsgebied omvat de gemeente Zeewolde.
- De voorgenomen locatie van de te stichten school is gelegen in de gemeente Zeewolde. In artikel 76 lid 2 sub c van de Wet op het Primair Onderwijs is aangegeven dat bij de bepaling van het belangstellingspercentage de prognose de volgende gegevens omvat: *“Indien het betreft een richting waarvoor nog geen basisonderwijs binnen de gemeente wordt gegeven: het belangstellingspercentage voor het basisonderwijs van die richting in een vergelijkbare gemeente.*
- Bij het zoeken naar een vergelijkbare gemeente wordt vooral gekeken naar het inwonertal, de leerlingdichtheid, de mate van verstedelijking, de geografische ligging en de bevolkingssamenstelling.
- In de bijlage zijn een aantal statistische gegevens (zoals leerlingdichtheid, bevolkingssamenstelling, aantal inwoners, mate van verstedelijking) opgenomen waaruit blijkt dat de gemeente Zeewolde vergelijkbaar is met de gemeente Gilze en Rijen.
- In het verleden was in de gemeente Zeewolde de basisschool op algemeen bijzondere grondslag De Delta bevestigd. Op 1 oktober 2014 telde de school nog 125 leerlingen. Daarna heeft er een fusie plaatsgevonden tussen de Delta en de openbare basisschool De Kiekendief. De door de fusie ontstane openbare basisschool is verder gegaan onder de naam de Wetering. Hiermee is er de facto geen algemeen bijzonder onderwijs in de gemeente Zeewolde meer aanwezig.

7. Inhoud bijlagen: Gegevens school, leerlingen, voedingsgebied en prognoseproces

In de bijlagen is een scheiding gemaakt tussen de analyse gegevens van het bestaande voedingsgebied en het prognoseproces met betrekking tot de leerlingen. Achtereenvolgens zijn in de bijlagen de volgende gegevens opgenomen.

Analyse gegevens van de gemeente Zeewolde:

- Overzicht analyse vrouwen
- Overzicht analyse kinderen
- Overzicht analyse geboorten
- Overzicht analyse voedingsgebied

Vergelijking gemeenten Zeewolde en Gilze en Rijen:

- Vergelijking op basis van aantal inwoners, leerlingdichtheid, oppervlakte en stedelijkheid
- Vergelijking bevolkingsopbouw per 1 januari 2017
- Overig

Het prognoseproces met betrekking tot de leerlingen:

- Prognose basisgeneratie voor het basisonderwijs in de gemeente Zeewolde
- Er wordt gerekend met een uitstroom van 5%
- Prognose leerlingental van de te stichten basisschool op algemeen bijzondere grondslag
- Berekening belangstellingspercentage algemeen bijzondere basisschool in de vergelijkbare gemeente Gilze en Rijen.

Analyse gegevens van de gemeente Zeewolde

Gemeente Zeewolde

0 t/m 49 jarige vrouwen

leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0	139	126	104	114	104	101
1	112	137	125	112	119	105
2	132	113	141	126	111	123
3	112	134	114	139	127	109
4	112	117	128	118	139	126
5	142	113	120	130	122	137
6	136	145	112	118	132	123
7	171	133	147	114	119	131
8	182	170	133	150	116	122
9	180	179	171	139	149	122
10	161	178	178	170	140	149
11	185	158	175	179	175	147
12	177	186	157	175	176	175
13	195	178	187	158	173	175
14	162	192	182	187	156	179
15	190	163	190	177	181	151
16	170	186	164	192	174	179
17	174	166	179	160	183	166
18	130	146	140	164	146	168
19	123	119	137	132	136	141
20	102	115	109	152	140	146
21	103	100	122	124	140	125
22	103	104	118	132	118	145
23	114	110	113	136	144	119
24	109	124	125	125	136	157
25	110	110	135	123	133	144
26	88	110	109	132	126	142
27	92	91	107	103	137	132
28	97	85	97	116	109	149
29	119	102	90	104	107	117
30	124	119	98	91	110	114
31	128	119	123	100	99	108
32	124	126	119	126	109	106
33	111	117	129	125	133	120
34	111	113	118	129	122	135
35	117	117	115	117	122	132
36	144	118	113	114	120	129
37	144	142	119	114	117	121
38	151	144	146	118	115	118
39	183	155	147	140	123	111
40	192	178	154	149	142	125
41	218	191	183	154	145	149
42	196	219	188	183	156	150
43	196	195	216	188	185	154
44	213	194	191	220	187	181
45	245	214	194	188	220	186
46	234	245	217	194	187	218
47	207	226	245	218	193	190
48	187	209	222	246	220	191
49	202	184	211	227	242	222

kinderen 0 t/m 14 jaar

Leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016	2017
0	267	257	218	236	229	218
1	237	263	251	223	243	235
2	275	247	270	254	221	254
3	242	275	249	272	260	224
4	267	244	268	248	272	262
5	317	265	247	271	251	271
6	322	320	263	251	274	266
7	351	320	319	267	254	279
8	341	354	319	318	273	256
9	367	337	357	327	318	285
10	381	365	337	357	330	315
11	357	376	363	339	358	343
12	384	356	380	358	338	356
13	408	383	361	381	359	339
14	352	397	387	362	382	363

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
inwoners	21288	21262	21499	21894	22113	22457
woningen	7913	7959	8020	8127	8166	8305

Geboorten uitgesplitst naar leeftijd van de moeder

Leeftijd	2012	2013	2014	2015	2016
15/19	3	3	4	1	2
20/24	33	26	29	22	17
25/29	56	61	83	86	81
30/34	99	81	71	73	79
35/39	43	35	35	33	31
40/44	13	8	15	10	6
45/49	0	0	0	0	0
Totaal	247	214	237	225	216

Overzicht

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
basisgeneratie	2810	2694	2582	2480	2437	2380
4 t/m 7 jarigen	1598	1503	1416	1355	1324	1334
vr 15 t/m 49	5251	5156	5183	5213	5157	5141
avc	47,0	41,5	45,7	43,2	41,9	
gwb	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
gwb-bg	0,36	0,34	0,32	0,31	0,30	0,29
gwb 4 t/m 7	0,20	0,19	0,18	0,17	0,16	0,16
gwb vr 15 t/m 49	0,66	0,65	0,65	0,64	0,63	0,62

Vergelijking gemeenten Zeewolde en Gilze en Rijen

Vergelijking gemeenten Zeewolde en Gilze en Rijen

1. Vergelijking op basis van aantal inwoners, leerlingdichtheid, oppervlakte en stedelijkheid

	Zeewolde	Gilze en Rijen
inwoners	22457	26220
woningvoorraad	8305	11149
g.w.b.	2,7	2,4
leerlingdichtheid	9	36
oppvl in km	248,76	65,49
stedelijkheid	4	3

g.w.b. = gemiddeld woningbezettingcijfer aantal inwoners

Stedelijkheid

1. Zeer sterk stedelijke gemeenten: omgevingsadressendichtheid van 2500 adressen of meer per km²
2. Sterk stedelijke gemeenten: omgevingsadressendichtheid van 1500 tot 2500 adressen per km²
3. matig stedelijke gemeenten: omgevingsadressendichtheid van 1000 tot 1500 adressen per km²
4. weinig stedelijke gemeenten: omgevingsadressendichtheid van 500 tot 1000 adressen per km²
5. niet stedelijke gemeenten: omgevingsadressendichtheid van minder dan 500 adressen per km²

2 Vergelijking bevolkingsopbouw per 1 januari 2017

Leeftijdsoopbouw per 10 jaar groepen

Per 10 jaar groepen					
Zeewolde			Gilze en Rijen		
absoluut			in percentages		
<15	4266	4314	<15	19,0%	16,5%
15 tot 30	4809	4349	15 tot 30	21,4%	16,6%
30 tot 45	3932	4627	30 tot 45	17,5%	17,6%
45 tot 65	6850	7707	45 tot 65	30,5%	29,4%
65 en ouder	2600	5223	65 en ouder	11,6%	19,9%
Totaal	22457	26220	Totaal	100,0%	100,0%

3. Overig

WOZ waarde woningen: Zeewolde €235.000.- en Gilze en Rijen €233.000.-

WW uitkeringen 2014: In beide gemeenten 39 per 1000 inwoners.

Het prognoseproces met betrekking tot de leerlingen

**Prognose te stichten algemeen bijzondere basisschool
in de gemeente Zeewolde**

Prognose te stichten algemeen bijzondere basisschool in de gemeente Zeewolde

basigeneratie	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Zeewolde	2244	2226	2224	2213	2220	2222	2240	2297	2343	2422	2520	2625	2731	2830	2925	2999	3065	3100	3136	3170	3208
Uitstroom 5%	112	111	111	111	111	111	112	115	117	121	126	131	137	141	146	150	153	155	157	158	160
basigeneratie	2132	2114	2112	2102	2109	2111	2128	2182	2226	2301	2394	2494	2595	2688	2779	2849	2912	2945	2979	3011	3047

basigeneratie = de 4 t/m 11 jarigen + 30% van de 12 jarigen

Prognose leerlingental van de te stichten school in de gemeente Zeewolde met als vergelijkbare gemeente Gilze en Rijen

prognose	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
ab school	254	252	251	250	251	251	253	260	265	274	285	297	309	320	331	339	346	350	355	358	363

Berekening belangstellingspercentage algemeen bijzonder onderwijs in de gemeente Gilze en Rijen.

gemeente	Totaal aantal leerlingen 1-okt-'17	Totaal aantal leerlingen ab school 1-okt-'17	belangstellingspercentage ab onderwijs 1 oktober 2017
Gilze en Rijen	2303	273	11.9%

In de vergelijkbare gemeente Gilze en Rijen is de algemeen bijzondere basisschool De Kring gelegen. De school telt per 1 oktober 2017 273 leerlingen. Het totaal aantal leerlingen dat een basisschool in de gemeente Gilze en Rijen bezoekt bedraagt per 1 oktober 2017 2303.